

АДВЕНТИЗМ (від лат. *adventus* – пришестя) – течія пізнього протестантизму, яка виникла в 1830-х рр. у США. Її засновник У.Міллер пророкував друге пришестя Ісуса Христа між 1843 та 1844. Попри провал пророкування, вчення про близьке друге пришестя Ісуса Христа посідає особливе місце у догматиці А., яка вперше була кодифікована 1845 на з'їзді в м. Олбані (шт. Нью-Йорк, США). А. стверджує, що друге пришестя Христа буде супроводжуватися воскресінням праведників і лише після тисячолітнього царства Христа воскреснуть також неправедні. З ім'ям засновниці та ідеолога церкви адвентистів сьомого дня (АСД) Е.Уайт (1827-1915) пов'язані інші основні положення віровчення адвентистів: дотримання суботи (“четверта заповідь”), заперечення безсмертя душі, раю та пекла, а також введення “санітарної реформи”, складовою частиною якої є заборона вживати м'ясо, міцні напої (алкоголь, каву), дотримання принципів здорового способу життя і відпочинку. Найчисленніша течія сучасного А. – Церква АСД, яка налічує понад 5 млн членів, веде широку місіонерську роботу, утримує лікарні, школи, сиротинці, будинки престарілих.

В Україні біля витоків А. стояли меноніти, які, після запрошення їх Катериною II до Російської імперії розселилися в степовій частині України. Перші громади адвентистів виникли (1886) в Таврійській губернії в Криму і (1870) в селищі Тараща (нині м. Київської області). Як царська, так і радянська влада обмежували, утискували і переслідували адвентистів. 1931-38 Церква АСД як організація і більшість її громад зазнали жорстоких переслідувань. З 1944 відновлено реєстрацію їхніх об'єднань (громад). Проте 12 грудня 1960 було ліквідовано всесоюзну раду АСД. Адвентистська церква як організація припинила легальне існування. Розпад Радянського Союзу, проголошення прав на свободу світогляду і віросповідання, можливість проведення місіонерсько-євангельських кампаній сприяли активізації АСД в Україні. Кількість її громад (понад 270) від початку 1990-х зросла в 2000 до 784, а кількість віруючих за цей же період з 16 тис. до 60 тис. Адвентистські громади найбільше поширені в Чернівецькій та Вінницькій областях.

В Україні діють також адвентисти-реформісти – прибічники “руху реформи” (у 2000 – 55 громад), який виник внаслідок суперечок серед європейських адвентистів з початком Першої світової війни навколо проблеми ставлення до військового обов'язку. Їхні громади в Україні з'явилися у 1920-х рр. і згодом змушені були піти у підпілля, де існували до початку 1990-х рр.

Літ.: Історія релігії в Україні. – К., 1999.

П.Л.Яроцький.

АДМІНІСТРАЦІЯ ДОПОМОГИ І ВІДБУДОВИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, ЮНРРА (United Nations Relief and Rehabilitation Administration) – міжнародна організація, створена 9 листопада 1943 у Вашингтоні державами-учасницями антигітлерівської коаліції з метою надання допо-